เพ็ญแข สุพัฒน์ศักดิ์สกุล 2551: การเปรียบเทียบวิธีการทคสอบการแจกแจงปกติหลายตัวแปร 3 วิธี: สถิติ H สถิติ T และสถิติ O ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สถิติ) สาขาสถิติ ภาควิชาสถิติ ประธาน กรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญอ้อม โฉมที, Ph.D. 230 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการควบคุมความคลาดเคลื่อน ประเภทที่ 1 และอำนาจการทดสอบของวิธีการทดสอบการแจกแจงปกติหลายตัวแปร 3 วิธี คือ สถิติ H สถิติ T และสถิติ O ทั้งในกรณีที่ทราบค่าและไม่ทราบค่าพารามิเตอร์ของประชากรที่มีการแจกแจง 3 แบบ คือ การแจก แจงปกติหลายตัวแปร การแจกแจงล็อกนอร์มอลหลายตัวแปร และการแจกแจงสติวเดนท์-ทีหลายตัวแปร ใน การศึกษาครั้งนี้ทำการจำลองข้อมูลในแต่ละสถานการณ์จำนวน 1,000 ครั้ง โดยศึกษากรณีที่มีจำนวนตัวแปร (p) 2, 3 และ 4 ตัวแปร และขนาดตัวอย่าง (n) เท่ากับ 20, 30 และ 50 ที่ระดับนัยสำคัญ (α) เท่ากับ 0.05 และ 0.10 ซึ่งผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

- 1. ความสามารถในการควบคุมความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 ทั้งในกรณีที่ทราบค่าและไม่ทราบค่าพารามิเตอร์ เมื่อประชากรมีการแจกแจงปกติ 2, 3 และ 4 ตัวแปร พบว่า สถิติ T สามารถควบคุมความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 ได้ที่ทุกขนาดตัวอย่าง ทุกค่าความแปรปรวนร่วม และทุกระดับนัยสำคัญ ส่วนสถิติ O สามารถควบคุมความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 ได้ที่ขนาดตัวอย่างเป็น 30 และ 50 ทุกค่าความแปรปรวนร่วม และ ทุกระดับนัยสำคัญ ส่วนสถิติ H สามารถควบคุมความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 ได้เมื่อจำนวนตัวแปรเท่ากับ 2 สำหรับทุกค่าความแปรปรวนร่วมที่ศึกษา ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10
- 2. การเปรียบเทียบค่าอำนาจการทคสอบ แบ่งการสรุปผลเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 กรณีที่ทราบ ค่าพารามิเตอร์ ขนาดตัวอย่างเป็น 20 สถิติ T มีอำนาจการทคสอบสูงสุด ทุกจำนวนตัวแปร ทุกระดับนัยสำคัญ และทุกการแจกแจง เมื่อข้อมูลของประชากรมีการแจกแจงล็อกนอร์มอล ขนาดตัวอย่างเป็น 30 และ 50 สถิติ T มีอำนาจการทคสอบ ไม่แตกต่างจากสถิติ O ทุกจำนวนตัวแปร และทุกระดับนัยสำคัญ แต่เมื่อข้อมูลของประชากรมีการแจกแจงสติวเคนท์-ที ขนาดตัวอย่างเป็น 30 และ 50 จำนวนตัวแปรเท่ากับ 2 สถิติ O มีอำนาจการทคสอบ สูงสุด และที่จำนวนตัวแปรเท่ากับ 3 และ 4 สถิติ T มีอำนาจการทคสอบ ไม่แตกต่างจากสถิติ O ทุกระดับ นัยสำคัญ ส่วนที่ 2 กรณีที่ ไม่ทราบค่าพารามิเตอร์ ขนาดตัวอย่างเป็น 20 สถิติ T มีอำนาจการทคสอบสูงสุด ทุกจำนวนตัวแปร ทุกระดับนัยสำคัญ และทุกการแจกแจง เมื่อข้อมูลของประชากรมีการแจกแจงล็อกนอร์มอล ขนาดตัวอย่างเป็น 30 สถิติ O มีอำนาจการทคสอบสูงสุด ส่วนที่ขนาดตัวอย่างเป็น 50 สถิติ T มีอำนาจการทคสอบไม่ แตกต่างจากสถิติ O ทุกจำนวนตัวแปร และทุกระดับนัยสำคัญ ยกเว้นที่จำนวนตัวแปรเท่ากับ 2 ระดับนัยสำคัญ 0.05 สถิติ O มีอำนาจการทคสอบสูงสุด แต่เมื่อข้อมูลของประชากรมีการแจกแจงสติวเดนท์-ที ขนาดตัวอย่างเป็น 30 และ 50 สถิติ O มีอำนาจการทคสอบสูงสุด แต่เมื่อข้อมูลของประชากรมีการแจกแจงสติวเดนท์-ที ขนาดตัวอย่างเป็น 30 และ 50 สถิติ O มีอำนาจการทคสอบสูงสุด ทุกจำนวนตัวแปร และทุกระดับนัยสำคัญ

พัญญ สุพัฒน์ส*ักลิสกุล*สายมือชื่อนิสิต

สายมือชื่อประธานกรรมการ

Penkhae Supatsaksakun 2008: Comparison of the Three Multinormality Testing Methods: H, T and O. Master of Science (Statistics), Major Field: Statistics, Department of Statistics. Thesis Advisor: Assistant Professor Boonorm Chomtee, Ph.D. 230 pages.

The main objective of this research was to compare type I error and power of the test for the three multinormality testing methods: H, T, and O, in known and unknown parameters for the three distributions which were multivariate normal distribution, multivariate lognormal distribution and multivariate student-t distribution. In the study, simulation technique was used to generate data for 2, 3, and 4 variables (p), for 20, 30, and 50 of sample sizes (n) at 0.05 and 0.10 significant levels (α) . Each situation was simulated for 1,000 iterations. The results were as follows;

- 1. For type I error, in conditions of known and unknown parameters, normal distributions datum, and 2, 3, 4 variables, T statistic was the best method that can controll type I error in every sample sizes, covariances, and significant levels. While O statistic can controll type I error when sample sizes equal to 30 and 50 in every co-variances, and significant levels. But H statistic can controll type I error for 2 variables, and every co-variances at 0.10 significant level.
- 2. For power of the test, the results were seperated into 2 parts as following: Part 1: For known parameters cases, T statistic was the maximum power of the test for sample sizes equal to 20, every variables, significant levels and distributions. For lognormal distribution datum, T statistic was not significantly different from O statistic in term of power of the test for sample sizes equal to 30 and 50, every variables, and significant levels. In case of student-t distribution datum, O statistic was the maximum power of the test when the sample sizes equal to 30, 50, and 2 variables. Furthermore, T statistic was not significantly different from O statistic when considered power of the test for 3, 4 variables, and every significant levels. Part 2: For unknown parameters cases, T statistic was the maximum power of the test when sample sizes equal to 20, every variables, significant levels, and distributions. For lognormal distribution datum, O statistic was the maximum power of the test when sample sizes equal to 30, and T statistic was not significantly different from O statistic when considered power of the test for sample sizes equal to 50, every variables, and significant levels equal to 0.05. Finally, for student-t distribution datum, O statistic was the maximum power of the test when sample sizes equal to 30 and 50, every variables, and significant levels equal to 3.05. Finally, for student-t distribution datum, O statistic was the maximum power of the test when sample sizes equal to 30 and 50, every variables, and significant levels.

Penkhae Supatsaksakun

Student's signature

Thesis Advisor's signature

Bouros Lorder 28/May/ 08